

RAAD & RECHTALICIA ZWANIKKEN, ADVOCaat
Zwanikken@vantraa.nl**Vonnis Shell, wie volgt?**

Het zal weinig mensen zijn ontgaan. Afgelopen week wees de rechtbank in Den Haag een vonnis waarin zij oordeelde dat Shell wereldwijd de verantwoordelijkheid draagt om de uitstoot van CO₂ sneller terug te dringen. 'Het oliebedrijf is verplicht via zijn concernbeleid om eind 2030 de CO₂-uitstoot van de Shell-groep, zijn toeleveranciers en afnemers streng terug te brengen met netto 45% ten opzichte van het niveau van 2019.'

De uitspraak is in ieder geval van groot belang voor de leveranciers en afnemers van Shell, maar potentieel is de groep van partijen die de gevolgen van deze uitspraak zullen merken vele malen groter. Het vonnis sluit aan bij de internationaal bestaande brede consensus dat ieder bedrijf zelfstandig naar het doel van netto nul emissies in 2050 moet toewerken. Doen bedrijven dat niet, dan wordt algemeen aangenomen dat het risico op klimaatverandering sterk aanwezig zal zijn, met een grote kans op schade en ernstige risico's voor de mensenrechten.

Volgens de rechtbank is Royal Dutch Shell als beleidsbepalend hoofd van de Shell-groep verplicht dit doel van emissiereductie na te streven, omdat zij veel invloed heeft op (het beleid van) de Shell-groep en op de uitstoot van het concern; meer dan veel landen dat hebben. Met andere woorden, als grote vervuiler is Shell ook verantwoordelijk voor het verminderen van emissies.

Dat Shell op de wereldmarkten slechts een bescheiden positie inneemt en concurrenten niet gebonden zijn aan het oordeel van de rechter, was volgens de rechtbank onvoldoende reden voor Shell om niet méér te doen. Zij dient verantwoordelijkheid te nemen voor haar eigen aandeel.

Het vonnis is om meerdere redenen baanbrekend te noemen. Überhaupt is het opmerkelijk dat belangengroepen met succes een privaat bedrijf hebben kunnen aanspreken op een, in hun ogen, nalatig beleid met betrekking tot het voorkomen van klimaatverandering. Het is nu mogelijk dat belangengroepen zullen proberen om bij meer bedrijven met een hoge uitstoot middels een procedure een beleidsverandering af te dwingen. Zowel internationaal (er zou een rechtszaak tegen Total in voorbereiding zijn) als nationaal. Er is in Nederland al veel te doen geweest over de uitstoot van de agrarische sector, maar volgens het CBS stootte de transportsector in Nederland in 2019 (exclusief de internationale lucht- en zeevracht) al een derde meer uit. Het is dus niet ondenkbaar dat belangengroepen op enig moment eenzelfde actie zullen ondernemen tegen grote spelers uit de Nederlandse transportsector. Wat dat voor gevolgen kan hebben, laat zich op het moment alleen nog raden.

Hoewel deze uitspraak dus op meerdere fronten baanbrekend is, heeft Shell van de rechtbank alleen een na te streven doel opgelegd gekregen. Het is nog onduidelijk of, en zo ja hoe, Shell daar uitwerking aan zal geven. Overigens heeft Shell al aangegeven een hoger beroep te overwegen. Wat dit vonnis daadwerkelijk zal veroorzaken, blijft dus nog even spannend.

Coronasteun nog een**CRISIS** Steunpakket werkgevers nu geldig tot 1 september, aflossen belastingso**BART PALS**

Werkgeversorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland hebben verheugd gereageerd op het nieuws dat het Nederlandse kabinet het coronasteunpakket met drie maanden verlengt en het iets verruimt. Al hadden de organisaties gepleit voor verlenging van de steun tot aan het einde van het jaar.

'Macro-economisch mag het dan wel de goede kant op gaan, op microniveau is dat heel anders en zijn er nog steeds ondernemers die het heel moeilijk hebben, volledig buiten hun eigen schuld om. En ondernemers die hun zaak weer gedeeltelijk mogen openen, zijn ook niet in een keer uit de problemen', aldus VNO-NCW en MKB-Nederland. De werkgevers noemen het een goede zaak dat ondernemers pas in 2022 hoeven te beginnen met het aflossen van hun schulden bij de Belastingdienst en dat ze daarvoor bovendien langer de tijd krijgen. Ze krijgen ook meer steun doordat de tegemoetkoming vaste lasten (TVL) niet meer wordt meegeteld als omzet voor de loonsubsidieregeling NOW. De werkgevers zijn verder blij dat het plafond voor de TVL wordt verhoogd van 600.000 euro naar 1,2 miljoen euro.

Teleurstellend

De werkgeversorganisaties noemen het wel teleurstellend dat de overheid en de uitvoeringsinstanties 'nog altijd niet in staat zijn maatwerk te leveren'. Volgens hen krijgen er nog steeds ondernemers geen steun terwijl ze wel aantoonbaar omzetverlies lijden door de coronamaatregelen. Het kabinet bouwt de steun voor bedrijven te vroeg af, zegt vakbond CNV. Het steunpakket moet wat de bond betreft tot eind 2021 doorlopen in plaats van tot het einde van het derde kwartaal. 'Het is natuurlijk goed nieuws dat het kabinet de steunmaatregelen verlengt. Maar eind september stoppen is te snel. We overzien de mokerslag nog niet die de laatste lockdown teweeg heeft gebracht. Bedrijven die zwaar zijn getroffen door corona, staan dan nog niet op eigen benen. Met name in de horeca, retail en de evenementensector is de nood momenteel hoog. Te snel stoppen met steun leidt tot tienduizenden extra werklozen', zegt CNV-voorzitter Piet Fortuin. Vakbond FNV waarschuwt even-

De ministers Wouter Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), Wopke Hoekstra (Financiën) steun- en herstellepakket voor banen en economie. Foto: ANP

eens dat het te vroeg loslaten van de steunpakketten de kans vergroot dat alsnog duizenden werknemers hun werk en inkomen verliezen. 'Te snel de stekker uit de steunpakketten trekken, betekent dat de vele miljarden euro's die afgelopen jaar zijn geïnvesteerd voor niets zouden zijn geweest', aldus FNV-voorzitter Tuur Elzinga.

Bonussen

FNV bepleit al maanden dat de steunmaatregelen worden verlengd tot het eind van dit jaar. Daarbij moeten wat de bond betreft wel voorwaarden worden gesteld. Zo wil de vakbond dat bedrijven in Nederland niet langer steun ontvangen als hun buitenlandse moederbedrijven/holdings wel gewoon bonussen en dividend uitkeren. Ook wil de vakbond dat er sancties komen op het misbruik van de NOW-regeling. De vakbond zegt

veel signalen te krijgen dat werkgevers die de subsidie ontvangen om werknemers minder uren te laten werken, hun werknemers deze uren later laten 'inhalen'.

Belasting betalen

Bedrijven worden geacht vanaf 1 juli weer gewoon belasting te betalen, zo heeft het kabinet aangekondigd bij de verlenging van het steunpakket, al krijgen ze zoals gezegd wel langer de tijd om schulden bij de Belastingdienst terug te betalen. Sinds medio maart vorig jaar kunnen bedrijven makkelijker belastinguitstel aanvragen wegens de economische gevolgen van de coronamaatregelen. Ongeveer een kwart miljoen ondernemers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om belastinguitstel aan te vragen. Nu staat nog zo'n 16 miljard euro aan belasting-schulden uit, in totaal heeft 36 mil-

AGENDA**HAVENDEBAT ZWOLLE**
3 JUNI, ONLINE

Na Rotterdam en Amsterdam presenteert Port of Zwolle dit jaar voor het eerst een eigen Havendebat. Politici, ondernemers en ngo's gaan in Meppel met elkaar in debat over stikstof en bereikbaarheid.

• events.nieuwsbladtransport.nl**NT WEBINAR BINNENVAART**
11 JUNI, ONLINE

Is de binnenvaart klaar voor een duurzame toekomst? Wat zijn oplossingen én uitdagingen op dit vlak? Om dat te beantwoorden organiseert NT in samenwerking met ABN Amro een webinar.

• events.nieuwsbladtransport.nl**MULTIMODAAAL ONLINE 2021**
22-24 JUNI, ONLINE

Modaliteiten mixen steeds meer en versterken elkaar. Vind samen de ideale duurzame combinatie op Multimodaal Online 2021, de netwerkhub voor professionals uit de supply chain.

• multimodaal.nl**RAILFREIGHT SUMMIT 2021**
1-2 SEPTEMBER, POLEN

Vanwege zijn gunstige geografische ligging ontwikkelt Polen zich in snel tempo tot spoorgoedervervoer hub. Tijdens de vierde editie van de RailFreight Summit gaan internationale experts hierover in gesprek.

• railfreightsummit.com**PROJECT CARGO SUMMIT**
21-23 SEPTEMBER, ONLINE

Op 22 en 23 september komt de wereld van projectlading opnieuw samen voor online kennisuitwisseling en diverse netwerkmomenten. We verwachten wederom deelnemers uit ruim zestig landen.

• projectcargosummit.com